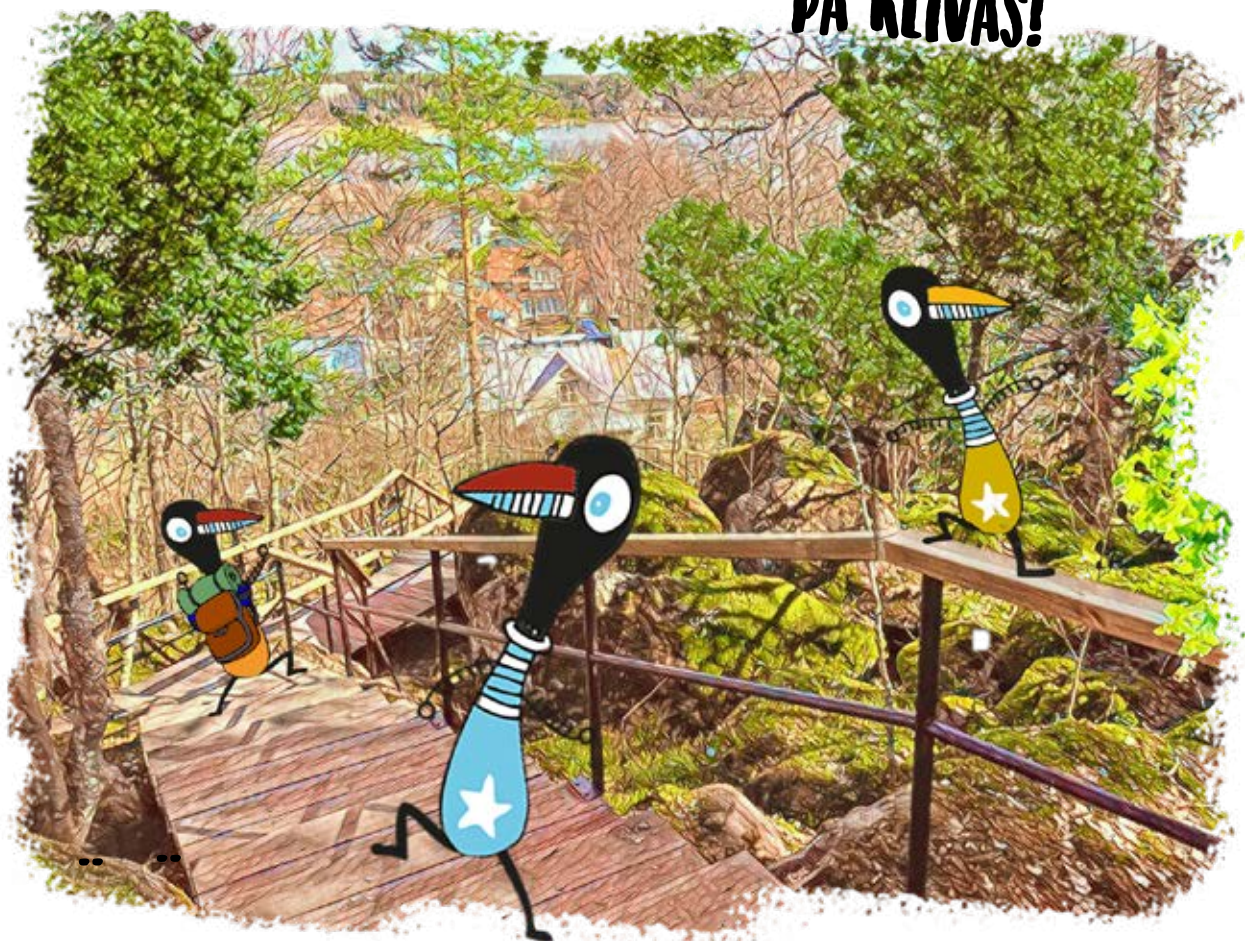

morjens

LOVISA STADS INFOTIDNING 1/2020

**KLIV UPP
PÅ KLIVÅS!**

Hur ska Lovisa gå vidare?

Posti Green
JULKINEN TIEDOTE

Stads-
direktören
svarar

Hälsovården under
undantags-
förhållandena

Skolornas
distans-
undervisning

Vandrings-
rutterna
kallar

EXCEPTIONELLA TIDER

Då vi i vintras började planera innehållet i vårens Morjens, kunde vi inte föreställa oss att vi skulle komma att skriva artiklarna i tidningen ur en helt annan synvinkel än vad som ursprungligen var meningen. Flera artiklar har skrivits om, och en del av ämnen har bytts ut mot nya. På grund av corona, såklart.

Coronaviruspandemin har ställt om vardagen för varje Lovisa – såsom livet runtom i hela världen. Vi har levt med restriktioner, övergått till distansundervisning och distansarbete, lärt oss att använda nya distansverktyg, tagit del av virtuella kultur-evenemang, strövat omkring i närmaturen, tillbringat tid med vår familj, hjälpt våra nästa genom att sköta inköpen, hittat på nya sätt att hålla kontakt med våra anhöriga på vårdhem, understött lokala företag.

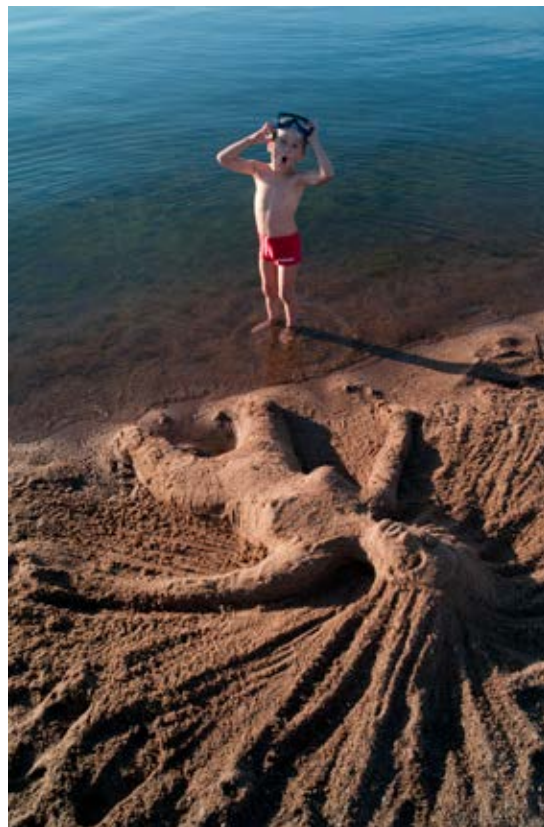
Mitt i krisen har många tydligare än tidigare noterat alla små lyckostunder och goda gärningar. När undantagsförhållandena upphör någon gång i framtiden, kan vi förhoppningsvis behålla en del av det vi lärt oss under denna tid. Vår småstads fördelar har blivit aktuella på många sätt: social gemenskap, naturnärlighet, rymlighet och lätthet i vardagen.

Framför oss står en på många vis besynnerlig sommar. Restriktionerna fortsätter, trots att man lättat på dem. Tanken om en sommar i Lovisa utan åtskilliga bekanta sommarevenemang känns konstig, men snart får vi uppleva den. Kanske många alldeles nya slags upplevelser väntar på oss?

Denna vår och sommar kommer vi att minnas.

Var rädd om dig och dina nära!

Jaana Laine
kommunikations- och
marknadsföringssakkunnig

Släng vinterpälsen senast nu!

I Lovisa har vi möjligheten att njuta av flera olika fina naturvattenområden. Vi har hav, sjöar, åar och skogstjärnar. Vi har både allmänna simstränder och Lovisabornas egna doppställen. Vi är privilegierade!

morjens

LOVISA STADS
INFOTIDNING 1/2020

GE RESPONS / TA KONTAKT:
Lovinfo
Mariegatan 12 A, 07900 Lovisa
lovinfo@loviisa.fi | tfn 019 555 555
www.loviisa.fi/sv/deltaochpaverka

Utgivare: Lovisa stad
Chefredaktör: Jaana Laine
Redaktionsråd: Jaana Laine, Kristina Lönnfors
Redigering och layout: Creative Peak
Redaktörer: Mia Grönstrand (Lovisa stad),
Seppo Iisalo, Reija Kakkola
AD: Sanna Nylén
Tryckeri: Oy Print Mill Ab / Papper Edixion Offset 120g
ISSN 2342-5318 (tryckt)

” Var och en av oss måste bära sitt ansvar i bekämpandet av sjukdomen

Hur har coronavirusepidemin inverkat på vardagen på Lovisa hälsocentral? Sjukskötaren Tanja Jyrkkämäki och avdelningsläkaren Linda Uutela berättar om sina upplevelser.

Tanja Jyrkkämäki:

– Under undantagstillståndet jobbar jag hundra procent som hygien- och smittskyddsskötare, dessutom gör jag vanligt vårdarbete på helgerna.

Linda Uutela:

– Jag sköter mina tidigare arbetsuppgifter, alltså arbetar som avdelningsläkare. På grund av coronaepidemin har arbets-

mängden för smittskyddsläkaren ökat mycket: hon har många möten, måste planera mycket och måste fatta och skriva en massa beslut. Dessutom sitter vi båda i telefonjouren för att följa upp smittkedjan av misstänkta sjukdomsfall.

Har patienterna förstått allvaret i situationen och kunnat agera enligt bestämmelserna?

– För det mesta ja. Majoriteten av patienterna förstår väl varför till exempel hälsocentralens verksamhet har dragits in.

Hur har övriga patienter, till exempel de som kräver akut vård men inte misstänks ha coronasmitta vårdats?

– Även övriga akuta fall har fått vård. En del av de bokade läkartiderna är avbokade eller skötta per telefon. Tiderna för patienter över 70 år har för det mesta avbokats. Hemvården har fortsatt som vanligt. Hemsjukvården har även en sjukskötare och en läkare anträffbar även på kvällar och veckoslut.

Ge ett bra tips till våra läsare.

– Kom ihåg god handhygien och rätt hostteknik! Man får inte gå på jobb eller röra sig bland folk om man känner sig sjuk. Var och en av oss måste bära sitt ansvar i bekämpandet av sjukdomen.

Hur har er egen vardag förlöpt under epidemin?

– För tillfället tar arbetet mer energi och jag är ganska trött på kvällarna. Å andra sidan har jag haft mer tid på veckosluten att vara hemma, då alla hobbyer är avbokade på grund av begränsningarna. Jag har tvättat fönster och ordnat i skåpen.

LINDA UUTELA

Avdelningsläkare, ansvarig smittskyddsläkare i Lovisa

MOTTO: Framåt tillsammans!

ÖNSKAN: En sommar utan corona.

TANJA JYRKKÄMÄKI

Sjukskötare/hygienkötare

MOTTO: En dag i taget!

ÖNSKAN: Att sommaren skulle bli normal, eller ens slutet av sommaren.

NYA LEKSTÄLLNINGAR OCH EN GRILLPLATS TILL FORSBY SIMSTRAND

Forsby simstrand får till sommaren nya lek- och motionsställningar, en grillplats, ett nytt omklädningsrum, en spelplan och en parkeringsplats.

– Dessutom har vi rensat stranden. Således har simstrandens trivsamt och funktioner förbättras enligt invånarnas önskemål, berättar infrastrukturförstapen **Markus Lindroos**. Förra hösten ordnade Lovisa stad en förfrågan om utvecklandet av simstranden. 75 invånare svarade på förfrågan.

På kartan syns ställena för den nya utrustningen, spelplanen och infarterna.

Är din baby stadens namne?

Staden uppmärksammar nya Lovisabor med namnet Lovisa från och med den 1.1.2020. Barnets första eller andra namn kan vara Lovisa eller Loviisa. Stadens namne får i present ett gratulationskort och ett vackert lapptäcke tillverkat av artesenen Virpi Lehtinen.

Presenten kan avhämtas vid Lovinfo (Marie-

gatan 12 A, 07900, Lovisa) mot uppvisning av barnets FPA-kort.

Personer med namnet Lovisa påminner på ett speciellt sätt om staden som fått sitt namn av Sveriges drottning Lovisa Ulrika (1720–1782). Idén om att uppmärksamma stadsbor med stadens namn kom på invånarinitiativ.

MONA EK – ÅRETS ARBETSTAGARE

Arbetsmotivation, vänlighet och servicevilja var bland annat de egenskaper som bidrog till att **Mona Ek** valdes till årets arbetstagare vid Lovisa stad år 2019.

Mona firades med kaffe och blomsterhälsningar under en kaffebjudning på Rådhuset i februari, där även flera av stadens anställda belönades för långa karriärer inom kommunen.

De underbara lapptäckena är designade av artesenen Virpi Lehtinen, som är bosatt i Lovisa.

KLÄTTRAR DU ELLER KLIVER DU?

De nya trapporna på åsen, som blev klara i höstas, har döpts till Klivås, på finska Harpot.

Staden frågade kommuninvånarna om förslag på namn för trapporna via Morjens-appen. Ungefär fyrtio förslag kom in. En del skriftliga förslag kom även in via Lovinfo.

I det svenskspråkiga namnet kombi- neras orden kliva och ås och det finsk- språkiga namnet syftar på finskans "harppoa" som kan översättas som att ta sig framåt med klivande steg.

Det slutliga namnet bestämdes av en inofficiell namngrupp med repre- sentanter från stadens central för nä- ringsliv och infrastruktur, parkenhet och kommunikationsenhet.

Ta Klivås upp på åsen!

Tomtrean fortsätter till årets slut

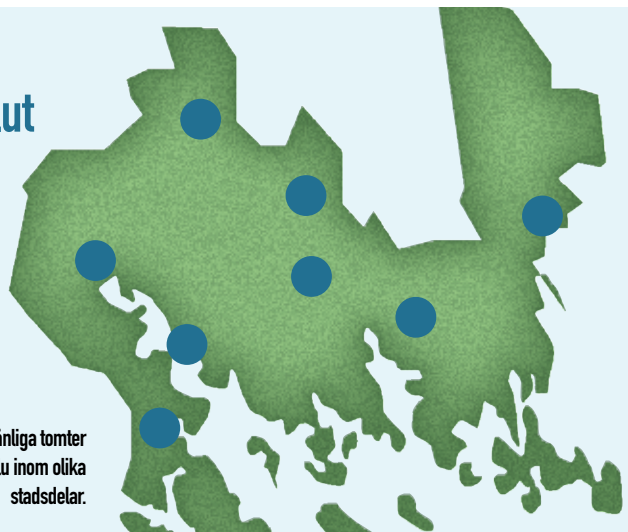
Lovisa säljer, köper och hyr egna hemshus- och småhustomter på rea till årets slut.

I Forsby får man tomter med 30% rabatt och på övriga ställen med 50% rabatt. Tomternas arealer varierar från 600–3 800 m² och priserna börjar vid 3,50€/m².

Bekanta dig med tomterna och se den aktuella reservationssituationen på Lovisa tomtservice:

kartta.loviisa.fi/tontit

Förmånliga tomter
finns till salu inom olika
stadsdelar.

Tryck på det område där du har ditt huvudsakliga besvär

Inget läge ☐

Välj "Inget läge" om ditt tillstånd inte är begränsat till ett specifikt kroppsområde.

Kön

Man ☒

Kvinna ☐

Ålder

46

År ☒

Månader ☐

Varaktighet av symptom

Välj dina primära symtom

Symptom på den valda kroppsdel

Begränsad rörelse ☐

Bett ☐

Blåmärke(n) ☐

Domning ☐

Förärrning ☐

Hosta ☐

Hudsymtom ☐

Knöl(ar) ☐

Muskelkramp(er) ☒

Muskelväghet ☒

Nyligen gjort utlandsresa ☐

Närkontakt med en person som misstänks eller har bekräftats att ha smittats av corona ☐

Skada ☐

Smärta ☐

Steihet ☐

Svulnad ☐

Symptomen förvärras vid ansträngning ☐

Sår ☐

Generella symtom

Allmäntillståndet har rasat ☐

Apptlöshet ☐

Blekhet ☐

Feber ☐

Frusenhet ☐

Svettring ☐

Trötthet ☐

Vad gäller ditt ärende

Åkomma eller sjukdom -
kontakta sjuksköterska
eller läkare

Problem i munnen,
tänderna eller tandkötet

Annulera eller byt bokad
tid

Regelbunden kontroll vid
långvarig sjukdom

För att använda tjänsten bör man först fylla i sina personuppgifter.

KLINIK HJÄLPER

24/7

Servicen Klinik, som togs i bruk i oktober förra året, kan utnyttjas även under undantagsförhållandena orsakade av coronaviruset.

– Symptomen för smittan av Covid-19-viruset är hosta, feber och andnöd. Via Klinik kan man snabbt fråga om råd av utbildad hälsovårdspersonal, säger serviceansvarig **Senja Kangas**.

Klinik är en elektronisk service för kartläggning av vårdbehov och symptom som kan användas dygnet runt. Med hjälp av tjänsten får man kontakt med hälsovårdscentralen och tandvården, och man kan även lämna ett ringbud till rådgivningen, fysioterapin och hjälpmedelsservicen via tjänsten.

– I synnerhet under coronaepidemin ska man inte gå till hälsocentralen utan tidsbokning, påminner **Senja Kangas**.

Att använda Klinik är lätt. Förutom

bedömningen av vårdbehovet kan man via den göra tidsbeställningar och avboka sin tid.

Detta har visat sig vara ett mycket fungerande system, och därför rekommenderar vi att kommunens invånare använder sig av tjänsten, betonar **Kangas**.

MER INFORMATION

Klinik: www.loviisa.fi/sv/24hbetjaning
serviceansvarig vid grundtrygghetscentralen
Senja Kangas, 044 5051 978, senja.kangas@loviisa.fi

NYA LEDANDE LÄKAREN
MARIKA YLÄRAKKOLA

”Organisationen är bekant för mig från förut”

”Jag började mitt arbete som ledande läkare vid Lovisa hälsocentral 1.4.2020. Till min utbildning är jag specialiserad läkare i allmänmedicin. Organisationen är bekant för mig från förut, eftersom jag har jobbat här som

läkare i nästan fem år. Jag är mycket motiverad inför mitt nya arbete. Vi flyttade till Lovisa från Kuopio för åtta år sedan. Vi bor i Forsby och trivs utmärkt.

På fritiden är jag med mina barn

och tycker om att handarbeta och motionera.”

MER INFORMATION

Marika Yläraakkola, ledande läkare,
040 665 18 25, marika.ylarakkola@loviisa.fi

Vårdpersonalens jubileumsår under undantagsförhållanden

Världshälsoorganisationen WHO har utnämnt år 2020 till sjuksköterskornas och barnmorskornas år.

Detta beslut fattades förra hösten innan coronaepidemin bröt ut.

Grundtrygghetsdirektören för Lovisa stad Carita Schröder ser WHO:s beslut som en värdefull gest.

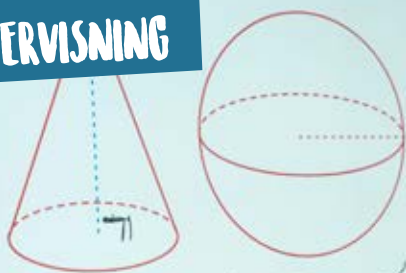
– Det är fint att sjuksköterskornas och barnmorskornas arbete uppskattas. Självt skulle jag gärna se att jubileumsåret lyfter fram alla inom vårdyrket, som till exempel hälsovårdare och närvårdare. Vi är stolta och

tacksamma över hela vår kompetenta vårdpersonal.

Uppskattningen av vårdpersonalen har även stigit under coronaepidemin.

MER INFORMATION

Grundtrygghetsdirektören
Carita Schröder,
040 570 2807,
carita.schröder@loviisa.fi

$$A = \frac{b \cdot h}{2}$$

$$A = 4\pi r^2$$

$$V = \frac{4\pi r^3}{3}$$

V =

”
STRESSA INTE

Det är kul att få komma tillbaka till vår nya skola,
säger Paula Päiviö.

Distansundervisningen lärde alla nya färdigheter

Skolorna tvingades ta ett enormt kliv framåt i sin digitaliseringsprocess, då största delen av Lovisas elever sattes i distansundervisning på grund av coronaviruspandemin.

– Vi har på en kort tid tvingats lära oss en mängd elektroniska verktyg. Det har definitivt varit positivt och kollegernas stöd och hjälp har varit ovärderligt, berättar **Paula Päiviö**, speciallärare och lärare i huslig ekonomi vid Lovisavikens skola.

– Tack även till föräldrar och vårdnadshavare som har orkat stöda barnens skolgång. De har varit mycket tålmodiga och flexibla.

Till en början kändes det konstigt att arbeta hemifrån. Att undervisa via

en dator har även känts tyngre än om man hade en direkt närkontakt med eleven.

– Arbetsmängden har ökat då vi svarar på elevernas frågor elektroniskt via chatt, Wilma eller e-post. Vi har också börjat med videosamtal. Det har känts bra både för elever och lärare, berättar Päiviö.

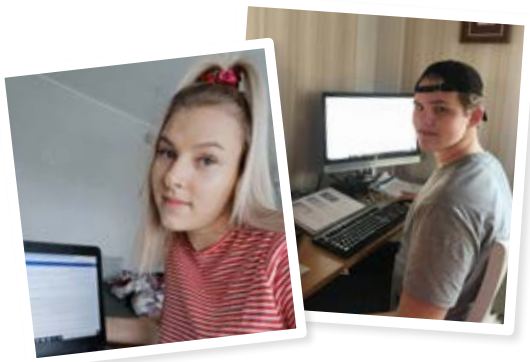
Distansundervisningen kan orsaka jämställdhetsproblem både i fråga om inlärningsmöjligheter och utrustning. Alla familjer har inte möjlighet att

stöda eleverna med uppgifterna, och i synnerhet i början hade vi tekniska problem.

– Alla fick inte applikationerna nedladdade, men nu har vi löst det mesta. Jag har sagt till eleverna att de inte ska stressa, situationen är precis lika ny för lärarna.

”DET TAR TID ATT SKAPA RUTINER”

– Till en början var det knepigt då jag jobbade hemifrån från min säng och inte i en skolmiljö. Ganska lätt blir man

Ida Skog och Kasper Åminne.

distraherad av till exempel sin telefon, säger **Kasper Åminne** som går i åk. 8 vid Lovisavikens skola.

– Som tur får man lätt kontakt med lärarna via olika digitala plattformar om man har något att fråga. Vår mattelärare undervisar med hjälp av Youtube-videor. Det är lite som om man satt i klassen.

”ROLIGT ATT ÅTERGÅ TILL NÄRUNDERVISNING”

Ida Skog undervisar åk 3 och 4 vid Tessjö skola. Hon har 12 elever i klassen. Istället för sin arbetsväg i bilen öppnar hon nu bara datorn hemma.

– Mina elever är ännu så små att den elektroniska skolgången väckte många frågor till en början. Jag kommunicerar främst skriftligt med eleverna och en del har haft svårt att ta till sig skriftliga anvisningar. Kanske dessa undantagstider övar upp den färdigheten, funderar Skog.

– Jag tror att både elever och lärare kommer att tycka att det känns bra att återgå till närundervisning igen.

Eleverna i förskolan och den grundläggande utbildningen återvände till skolorna för närundervisning den 14.5. Gymnasierna fortsätter med distansundervisning ända till terminens slut.

Smarta skärmar gör inläringen mer rolig

Lovisavikens skola och Forsby skola har skaffat cirka 40 stycken Clevertouch-smartskärmar för att ersätta den traditionella krittavlan eller White board-skrivtavlan.

– Där den traditionella krittavlan har sina begränsningar är den smarta skärmen gränslös, beskriver IT-stödpersonen **Esko Kauhala**.

Det är frågan om en slags stor pekplatta som kan användas i undervisningen. Denna modell är planerad inkom för skolor. Det finns gratis applikationer som kan laddas ner för undervisningen. Man kan rita och skriva på skärmen samt lägga till bilder och text från andra källor. Innehåll på andra pekplattor, datorer och telefoner kan spelas upp trådlöst på skärmen.

MER INFORMATION

IT-stödperson, Esko Kauhala, 0440 555 899,
esko.kauhala@edu.loviisa.fi

NYTT BOSTADSOMRÅDE

Utmärkningen av tomterna på det nya bostadsområdet i Drottningstranden har börjat. Bostadsmässan 2023 arrangeras på området.

– Tomternas gränser syns nu i terrängen, och de nya vägdragningarna är utmärkta med pålar, riktgivningsvis.

De slutgiltiga gränserna utmärks då planritningen har vunnit laga kraft, berättar projektchefen för bostadsmässan i Lovisa 2023, **Niina Okkonen**.

– Det ser ut som om tomterna kan börja säljas nästa år.

PLANERNA KLARNAR

Drottningstrandens bostadsområde är ännu i planeringsskede. För tillfället klargörs ärenden om byggande på

området och noggrannare utredningar görs om bland annat tidigare gjorda jordmånsmätningar.

– Enligt de förfrågningar vi fått är människor intresserade av flytande bygge. Som bäst reds det ut vilket sätt skulle vara bäst att bygga flytande hus med.

– Tomterna har också varit efterfrågade trots att vi inte ännu har inlett den egentliga marknadsföringen, berättar Okkonen.

– Om coronavirusepidemin inte sätter stopp för bostadsmässan i Tusby i augusti, är vi på plats och presenterar

Projektchefen Niina Okkonen är för tillfället den enda medlemmen i teamet för Lovisa bostadsmässa. Hon arbetar tätt tillsammans med stadens övriga anställda.

Utomordentligt läge

Drottningstranden ligger vid Lovisavikens östra strand. Från området öppnar sig vackra vyer ut mot havet och på andra sidan viken skymtar åsen samt den historiska gamla staden i Lovisa.

Drottningstrandens bostadsområde avgränsas av Skär-

gårdsvägen och havsstranden och ligger endast en knapp kilometer från Lovisa torg.

Höghus, småhus och även flytande byggnader har planerats på området. Målsättningen är att alla kvarter har havsutsikt och fri passage till stranden.

MED HÄSNANDE HAVSUTSIKT

Lovisa och Drottningstranden som bostadsområde och lockar nya invånare till staden.

Möjligheterna att bygga vid havet intresserar enligt Okkonen människor även långt från Lovisa.

– Området är otroligt fint och det detaljplanerade området har en strandlinje på över 1,8 kilometer. Då man lägger till de stora grönområdena är det nya bostadsområdet unikt i hela Finland.

MER INFORMATION

Niina Okkonen, projektchef,
0445 051 972,
niina.okkonen@loviisa.fi

Planerade promenader

Det planeras promenader för att intresserade kan bekanta sig med det nya området. Närmare information och tidtabeller ges senare. Håll dig uppdaterad!

MOTIONSSTIGARNA FÅR LEDBELYSNING

Konditionsstigar i Lovisa blir trevligare och tryggare att röra sig på i mörkret, då de gamla lamporna förnyas och byts ut till ledlampor.

En del av konditionsstigarna har fått eller kommer att få en helt ny belysning.

Den västra slingan av Tessjö konditionsstig belyses på en två kilometer lång sträcka. Delar av konditionsstigen i Liljendal är re-

dan förnyade, då belysningen bytts ut till ledlampor på en sammanlagt två kilometers sträcka.

Även den tre kilometer långa konditionsstigen vid Gråberget får nya ledlampor längs med hela rundan.

Drottninggatan får ett lyft

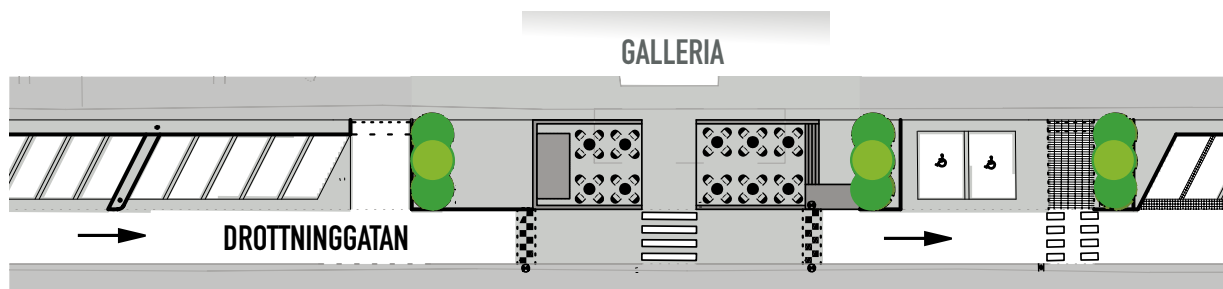
Drottninggatan i Lovisa centrum har under våren genomgått stora reparationsarbeten av vattennätverket.

Då arbetena är klara, kommer gatans konstruktion att förbättras. Samtidigt ändras gatan permanent till enkelriktad för partiet mellan Brandsteinsgatan och Karlskronabulevarden.

— Trottoaren blir bredare och utanför Gallerian kommer ett litet torgområde, möjligtvis ett litet utomhus-

café eller en glasskiosk.

— Gatuarbetena börjar i juni och håller på två eller tre månader. Tyvärr påverkas trafiken av arbetena och gatan kan tillfälligt stängas av, berättar infrastrukturchefen **Markus Lindroos**.

NAVIGATORNS YRKESKVÄLLAR

FORTSÄTTER PÅ HÖSTEN

Yrkeskvällar för ungdomar arrangeras igen varannan onsdag från och med den 9 september.

MER INFORMATION

Samira Al-Far, 0440 555 885,
samira.al-far@loviisa.fi
Mia Heijnsbroek-Wirén, 050 431 6464,
mia.heijnsbroek-wiren@loviisa.fi
Navigatorn: Drottninggatan 18
(nedre våningen), 07900 Lovisa.
www.ohjaamoloviisa.fi

Då får vi träffa gäster som inte kunde höras på våren på grund av coronaepidemin. Bland annat sportredaktören Mervi Kallio, Tanja Rinne som jobbar på OP som investment manager samt vicehäradschefen Joni Kallio. I början av året hann vi arrangera fem yrkeskvällar före epidemin bröt ut.

– Ungdomarna var mycket nöjda med kvällarna och jag tycker att vi lyckades bra, konstaterar Mia Heijnsbroek-Wirén, som jobbar som projektarbetare på Navigatorn i Lovisa.

FÖRBINDELSBÅTEN FÅR EN NY FÖRTÖJNINGSPLATS PÅ SVARTHOLM

På fästningsön Svartholm får förbindelsebåten denna sommar i sin användning stockbryggan nära huvudingången till fästningen. Den tidigare bryggan för förbindelsebåten måste stängas av eftersom konstruktionen var i så dåligt skick. Den tidigare bryggans pontondel är i gott skick och ska flyttas till att utgöra en del av stockbryggan. På Svartholm finns dessutom två gästbåtsbryggor med sammanlagt 70 avgiftsfria förtöjningsplatser.

Ekonomiavdelningen fick en ny chef

Rådhusets ekonomiavdelning fick i början av året förstärkning av en ny ekonomichef då Borgåbon Fredrik Böhme tillträdde sin tjänst och började tackla stadens ekonomiska utmaningar.

– Den kommunala sektorn intresserar mig, berättar Böhme, som tidigare arbetat inom den privata sektorn. Som motvikt till jobbet trivs ekonomichefen i skogen och håller på med jakt.

275 år sedan Lovisa grundades

I år blir det 275 år sedan staden Lovisa grundades. I början av året blev Lovisa medlem i föreningen för de historiska städerna i Finland r.f.

Föreningens syfte är att värna om det historiska byggnadsbeståndet och -arvet samt att upprätthålla stadskulturens särprägel i gamla städer i Finland.

Till föreningen hör bland annat Borgå, Åbo, Nådendal, Raumo, Fredrikshamn, Karleby och Tavastehus.

Lovisa stad grundades (ursprungligen med namnet Degerby) år 1745. Namnet Lovisa togs i bruk år 1752. Carl von Kugelgens litografi av Lovisa från 1822.

STADSDIREKTÖREN:

"GEMENSKAPEN OSS UT UR

Lovisas stadsdirektör Jan D. Oker-Blom tror att coronakrisen lockar fram nya sätt att tänka om boende, distansarbete, natur, boendetäthet och lokala tjänster. "Dessa funderingar kan i det långa loppet gynna Lovisa".

Hur har staden försökt försäkra de mest utsatta invånarnas, till exempel åldringarnas hälsa och välmående under undantagsförhållandena?

– Vi har ökat resurserna på vårdsidan och aktivt informerat om våra tjänster. Städningen har ökat i vårdhemmen, och dessutom ringer staden sina invånare som fyllt 70 år för att höra sig om de behöver hjälp.

– Lovisabor i åldern 18–29 har i sin tur i maj fått ett samtal av mig via en robot. Om någon ung person har haft problem, har vi erbjudit hjälp.

Hur inverkar undantagsförhållandena på tjänsterna för kommuninvånarna?

– Den största konkreta förändringen är väl skolornas distansundervisning. Den har fungerat bra, och lärarna har mycket bra hållit kontakt med eleverna via nätet. Gällande allmänna utrymmen och sommarens evenemang väntar vi ännu på riktlinjer. Allt beror på hur länge begränsningarna om sammankomster och rörligheten är i kraft.

Lovisa stads bokslut blev förra året över 9 miljoner på minus. Hur kommer coronakrisen att inverka på årets ekonomi? Eller ekonomin längre fram?

– Coronakrisen kommer att orsaka en förlust på några hundratusen, men en mer allvarlig sak är de förhöjda häl-

HJÄLPER KRISEN”

sovårdskostnaderna. De största inverkningarna – lägre skatteinkomster på grund av invånarnas lägre inkomster samt nedgång i köpkraften och investeringsvilligheten syns på längre sikt. Dessa följder kan vi avgöra först om en längre tid.

Var ser du Lovisas största styrka för att ta sig ut ur krisen?

– Gemenskapen! Dessutom tror jag att den här krisen får oss att tänka på nya boendeformer och möjligheter till distansarbete, värna om naturen och en glesare bygd samt behålla de lokala tjänsterna. I det långa loppet kan Lovisa dra nytta av sådana funderingar.

Planerna för Drottningstrandens nya bostadsområden har framskridit långt och årets 2023 bostadsmässa närmar sig. Hur tror du att coronakrisen inverkar på förberedelserna?

– Inte just på något sätt. Det är ännu långt till bostadsmässan, och då ser världen annorlunda ut än nu. Jag tror att den här krisen är på ett eller annat sätt förbi inom ett år eller åtminstone har ändrat form.

Den Östra kustbanan var mycket

på tapeten före krisen. Har planerna lagts på is eller fortsätter Lovisa att lobba för projektet?

– Ja, planerna fortsätter. Ministeriet skickade nyligen ett meddelande om att alla möjligheterna till olika banor utreds noga. Lovisa arbetar helan tiden för att den Östra kustbanan skulle bli av. Vi vet också att staten kommer att investera avsevärt i att förbättra servicenätet, då coronakrisen är över.

Vad vill du säga till Lovisaborna som lever under dessa undantagsförhållanden?

– I Finland har dödligheten i viruset varit relativt mindre än i de övriga nordiska länderna, och de nordiska länderna har överlag klarat sig ganska bra under krisen. Situationen i Lovisa är betydligt bättre än i många andra kommuner. Vi har sett att Lovisa är ett av världens bästa ställen att bo på, även under undantagsförhållanden.

Å andra sidan tror jag att krisens ekonomiska inverkan kommer att vara hård, ännu hårdare än den hälsomässiga. Därför skulle jag vilja upprepa mantrat ”Köp lokalt”.

Cursors företagsrådgivare är beredda att hjälpa, från vänster Sami Moisio, Heli Tiitinen, Kalle Kallionpää, Marja Holopainen och Sami Perttola.

GRATIS RÅDGIVNING FÖR FÖRETAG

Lovisa stad arrangerar en gratis rådgivningsservice för företag gällande alla frågor kring coronaepidemin och stödåtgärder för företagen på grund av undantagsförhållandena.

Service arrangeras i samarbete med Cursor Oy, som är ett företag för utvecklandet av Kotka-Fredrikshamn-området. Service är öppen till slutet av juni 2020.

Cursor Oy:s servicejänst för företagen betjänar företagen i Lovisa via telefon eller videosamtal.

MER INFORMATION

www.loviisa.fi/sv/foretagsradgivningshjalp

Bokslutet visar ett underskott på 9,15 miljoner

Lovisa stads bokslut år 2019 hade ett underskott på 9,15 miljoner euro. Den ursprungliga uppskattningen var ett underskott på 2,8 miljoner.

Den största orsaken till det svaga resultatet var att samfundsskatteinkomsterna var betydligt mindre än uppskattade.

– Lovisa stads samfundsskatteinkomster har minskat under två påföljande år med en tredjedel, berättar stadsdirektör Jan D. Oker-Blom. Inkomsterna från kommunalskatterna ökade med 1,5 miljoner jämfört med år 2018. Stadens utgifter hölls 1,1 miljoner euro lägre än budgeterat.

Sjukfrånvaron minskade

Frånvaron på grund av sjukdom minskade bland stadens anställda avsevärt år 2019, alltså med nästan 1 700 arbetsdagar (cirka 9%) jämfört med förra året.

A photograph showing the lower half of two children. The child on the left is wearing a white tutu with purple and blue tulle and yellow leggings. The child on the right is wearing a green tutu with gold tulle and green leggings. They are standing on a dark, reflective surface, possibly a stage or a wet floor, with their reflections visible below them.

DANSTASSARNA TASSAR IN PÅ DAGIS

**Nästa läsår är
Danstassarna del
av småbarnsfostran
i alla daghem.**

Lovisa Dansinstituts projekt Danstassarna innehåller en dansväska för personalen, med idéer och tips för personalen för att förverkliga dans på dagis.

– Framförallt vill vi producera både kroppslig och själslig glädje för barnen och göra dansen bekant som en konstform, konstaterar Lovisa Dans-

instituts rektor **Kati Kivilahti-Fagerudd.**

Dansundervisningen arrangeras under dagisdagen och för det mesta i dagisarnas egna utrymmen. Stöd för dansverksamheten inom småbarnsfostran ges av Alli Paasikivis fond och Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne.

Treffis fortsätter efter att begränsningarna avskaffas

Den öppna dagvården Treffis återgår till utomhusverksamheten då coronarestriktionerna upphävs. Tillsviðare arrangeras inte verksamheten.

– Alla är välkomna till vårt öppna dagis. Man måste inte anmäla sig i förväg, säger närvårdaren inom småbarnspedagogik **Tina Kavander.** Verksamheten arrangeras på måndagar i Ka-

pellparken, på tisdagar i Liljendal lekpark, på onsdagar i skogen på åsen, på torsdagar i Tessjö lekpark och på fredagar i Forsby lekpark.

MER INFORMATION

Närvårdaren för småbarnspedagogik
Tina Kavander, 0440 555 374,
tina.kavander@loviisa.fi.

Sök understöd för barnens motion och rörelse

Idrotts- och motionsföreningar kan ansöka om understöd för mindre bemedlade familjers barn.

Stödet är avsett för grundverksamhet för 7–15-åriga barn och ungdomar. Stödet får täcka utgifter på högst 50 euro i månaden per barn eller ungdom.

– Höstens ansökningstid är i september-oktober. Vi informerar om närmare tidpunkt på hösten, säger fritidssekreteraren och idrottsinstruktören Päivi Hämäläinen.

Stödet är tänkt för lokala registrerade föreningar som anordnar idrott eller motionsverksamhet för barn och ungdomar. Understödet ska användas före slutet av 2020.

MER INFORMATION

Fritidssekreterare, idrottsinstruktör Päivi Hämäläinen, 0440 555 483, paivi.hamalainen@loviisa.fi.

Gymnasiets nya läroplan tas i bruk på hösten 2021

Arbetet för den nya läroplanen är i full gång i gymnasier i Finland. Den nya läroplanen tas i bruk i augusti 2021, vilket betyder att de elever som nu går på åk. 8. är den första årsklassen som kommer att studera enligt den läroplanen.

– Kurssystemet förändras, och i framtiden kommer man att studera enligt studiehelheter som består av moduler. Dessutom finns de mångsidiga kompetensområdena, som redan är bekanta inom den grundläggande

utbildningen, i den nya läroplanen för gymnasiet, berättar rektorn för Loviisan lukio **Laura Tenhunen**.

MER INFORMATION

Rektor Laura Tenhunen, Loviisan lukio, 0440 555 752, laura.tenhunen@edu.loviisa.fi
Rektor Anders Nordström, Lovisa Gymnasium, 0440 555 290, anders.nordstrom@edu.loviisa.fi

Coronaunderstöd kvar att söka av företag

Efter tre behandlingsomgångar har Lovisa stad beviljat coronaunderstöd för egenföretagare till sammanlagt 55 företag i Lovisa. Det finns ännu biståndspengar för att stöda cirka 350 företag.

– Företagarna i Lovisa uppmanas att söka understödet så fort som möjligt även om ansökningstiden är öppen ända till slutet av september. "Först till kvarn" gäller även i detta fall, konstaterar näringslivschef Sari Paljakka.

Arbets- och näringslivsministeriet beviljade Lovisa stad 882 000 euro för stöd av egenföretagare för att stabilisera deras tillfälligt försvagade ekonomi under coronavirusepidemin.

MER INFORMATION

Näringslivschef Sari Paljakka, 040 630 28 11, sari.paljakka@loviisa.fi
Näringslivs- och sysselsättningskoordinator Camilla Pihlman, 040 578 3179, camilla.pihlman@loviisa.fi

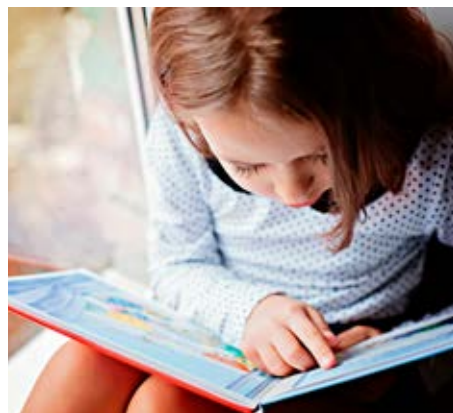
Understöd för läsandet

Undervisnings- och kulturministeriet har beviljat Lovisa stad 17 000 euro i bidrag för att utveckla barnens läskultur.

– Det är frågan om ett långt projekt som håller på till 2022. Förhoppningsvis kan vi förverkliga projektet från och med augusti. Vi samarbetar i alla fall med bibliotekspersonalen. Vi utformar även nya inlärningsplattformar och material, säger chefen för småbarnspedagogik **Sofia Hoff**.

MER INFORMATION

Chefen för småbarnspedagogik Sofia Hoff, 044 349 31 32, sofia.hoff@loviisa.fi.

LOVISA ÄR BYARNAS STAD

Lovisa stadsmuseum arbetar i år med byarna. Utställningen "Hundra byarnas bygd" kommer förhoppningsvis att öppnas under sommaren 2020.

– Arbetet med temat byar begränsas inte endast till sommarens utställning. Vi vill utvidga vår egen kunskapsbank och dokumentera byarnas historia för våra samlingar, berättar museiintendenten Ulrika Rosendahl.

Under undantagstillståndet har museet varit stängt, men bakom kulisserna arbetar museipersonalen aktivt för att göra bygdens historia synlig för Lovisaborna i vardagen. Just nu är byarnas historia under lupp.

– Utställningen "Hundra byarnas bygd" berättar om hur livet i Lovisanejdens byar utvecklades innan Lovisa stad grundades, konstaterar museiintendenten **Ulrika Rosendahl**.

– Historien i våra byar sträcker sig från medeltiden till nutid. Att bo i byar har varit ett fungerande system, och här i östra Nyland har man bott i byar i över 800 år. Det har blivit en självklarhet för oss.

Arbetet kring byatemat begränsar sig inte enbart till sommarens utställning.

– Vi vill utöka vår egen kunskapsbank och dokumentera byarnas historia i våra

samlingar, berättar museiintendent Ulrika Rosendahl.

I år är det 10 år sedan grannkommunerna Lovisa, Pernå, Liljendal och Strömfors sammanslogs. Lovisa stadsmuseum koncentrerade sig ända fram till 2010 på att dokumentera innerstadens historia. Museet har mycket arbete framför sig med att lägga till byarnas historia i sina samlingar.

HAR DU FOTOGRAFIER PÅ BYARNA?

Muséet är mycket intresserat av bilder på
kända platser och byggnader.
Ta kontakt museo@loviisa.fi

Lovisa stadsmuseum och Bruksmuseet i Strömfors öppnas för allmänheten den 1.6 och Virböle hembygdsmuseum den 1.7.

**Visste du att Kvarnåsen
som klyver Lovisa
stad är en del av en
större ås som sträcker
sig från Valkom längs
med Lapträskvägen
ända fram till
Lapträskgränsen?**

Åsen som består av sand, grus, stenar och flyttblock var ännu på 1880-talet kal och utan träd, men skyddade redan då staden från de sydliga och västliga vindarna.

År 1882 tog man beslutet att så skog och bygga promenadvägar på åsen.

”Nästan två kilometer av susande furor, den kåddoftande Kvarnåsen, som erbjuder vackra vyer av det glimmande havet, är en ideal vand-

ringsled” skrev författaren **L. Oner-
va** 7.7.1926.

Nu kommer skyltar som berättar om åsens historia, växtlighet och viktiga ställen att sättas upp längs med Kvarnåsens promenadvägar. Skyltarna är en del av projektet för att istandsätta åsen, som redan har gett åsen nya lek- och motionsställningar, en Rhododendrondal samt åsens trappor, Klivås.

**Lovisa är ett av de 300
målen i Finland där du kan
använda museikortet**

Lovisa stadsmuseum har sedan början av året varit ett av de 300 museer i Finland som tar emot museikortet. Det betyder att innehavaren av museikortet har fritt inträde till museet och att man även kan köpa ett museikort i Lovisa museum.

Museikortet är i kraft i 12 månader från och med det första museibesöket.

Skaffa dig ett eget kort och ta Finlands museer i besittning!

Minskning av skol- och dagvårdsnätet med fullmäktigebeslut

Stadsfullmäktige beslöt den 22. april att skära ner på Lovisas skol- och daghemsnät från och med augusti. Två skolor och två daghem läggs ned.

Fullmäktiges beslut innebär att Pernå Kyrkoby skola och Teutjärven koulu, samt daghemmet Leikkis i Pernå Kyrkoby och Kuggom daghem stängs. Även Haddom skolas förskola flyttas till förskolan i Generalshagens skola, där även förmiddags- och eftermiddagsverksamheten arrangeras.

Eleverna i Teutjärven koulu börjar sin skolgång i augusti i Strömfors bruk, eleverna från Pernå Kyrkoby skola flyttas till Forsby skola.

Daghemsbarnen placeras i daghem i centrumområdet, främst till daghemmet i Fredsby, där en ny svenskspråkig grupp startar. De flesta barnen från Pernå Leikkis flyttas till Forsby daghem. Förändringen berör drygt 30 barn.

Från och med hösten 2020 har Lovisa således nio daghem, ett gruppfamiljedaghem samt två kommunala familjedagvårdare.

Lågstadierna i Lovisa är jämnt ett dussin till antalet.

Daghemmen i Lovisa fr.o.m. 1.8.2020

A Hembacka daghem - Hembackan päiväkot	F Isnäs daghem - Isnäs päiväkot
B Määtälän päiväkot	G Koskenkylän päiväkot - Forsby daghem
C Rauhalan päiväkot	H Ruukin päiväkot
D Valkon päiväkot - Valkom daghem	I Tesjoen päiväkot
E Villekulla daghem	

Skolorna i Lovisa fr.o.m. 1.8.2020

1 Isnäs koulu	6 Haddom skola	11 TESSJÖ skola
2 Isnäs skola	7 Harjunteen koulu	12 Kirkkonylän koulu
3 Koskenkylän koulu	8 Valkon koulu	13 Lovisavikens skola
4 Forsby skola	9 Generalshagens skola	14 Lovisan lukio
5 Sävträsk skola	10 Tesjoen koulu	15 Lovisa Gymnasium

Den gamla delen av Harjunteen koulu står klar till höstterminen nästa år

Renoveringstidtabellen för den gamla delen av Harjunteen koulu har uppdaterats. Saneringen står klar inför höstterminen 2021. I tidtabellen har man beaktat städandet och vädrandet av utrymmena före skolstart.

Enligt den ursprungliga planen skulle den gamla delen av byggnaden tas i bruk i början av nästa år.

Hyresavtalen för sommarstugetomterna upphör

Lovisa stad förnyar inte längre hyresavtalen för sina sommarstugetomter för 30 år framåt. Staden har istället beslutat att sälja tomterna.

Staden har skickat ut ett brev till alla hyrestagare, med närmare anvisningar om förfarandet. Svar på brevet ska ges så snabbt som möjligt, senast innan utgången av 2021.

Allt som allt äger staden över 200 uthyrda sommarstugetomter. De tidigare hyresavtalen upphör den 31.12.2022.

FÖRKYLNINGSSYMPTOM – NÄR SKA DU SÖKA VÅRD?

Om dina symptom är lindriga och du inte tillhör någon riskgrupp, ska du vila och sköta om dig hemma. Milda symptom är snuva, hosta, ont i halsen, muskelvärk eller feber.

Om du får allvarliga symptom, som andnöd och ditt allmäntillstånd försämras, ring:

- Lovisa hälsocentral tel. 019 505 1300 vardagar kl. 8–18
- övriga tider Jourhjälp 116117
- Nödnumret 112

SYMPTOM HOS PERSONER SOM TILLHÖR RISKGRUPPEN OCH SOM KRÄVER OMEDELBAR VÅRD

Ring omedelbart till hälsocentralen om du tillhör riskgruppen och får följande symptom:

- plötslig hög feber (över 38 grader)
- ont i halsen eller hosta.

SYMPTOM HOS BARN SOM KRÄVER OMEDELBAR VÅRD:

Om barnet blir sjukt och får något av följande symptom, ska du så snabbt som möjligt söka hjälp

- Andnöd
- Huden är blåaktig eller grå
- Barnet dricker inte tillräckligt
- Barnet kräks kraftigt eller konstant
- Barnet vaknar inte eller reagerar inte på omgivningen
- Barnet är så retligt att hen inte vill vara i famnen
- Symptomen försvinner men återkommer med feber och kraftig hosta.

Personer över 70 får gå gratis på gym

På grund av coronavirusepidemin har stadens gym varit stängda sedan mars. Då undantagsrestrktionerna lättar, kommer dörrarna åter att öppnas, och över 70 åriga pensionärer får gå på gym gratis.

Erbjudandet gäller följande gym: Idrottshallen i centrum, Agricolahallen i Forsby, Allaktivitetshuset och Fagerås i Valkom samt gymet i Strömfors Bruk. Idrottshallen och Agricolahallen har sommarstängt.

Nyckeln till gymmen kan lösas ut på Lovinfo. Mer information på Lovinfo: 019 555 555.

Kulturinsats för Lovisa stad belönas med kulturpris

Lovisa stad har beslutat att dela ut ett kulturpris till en privatperson eller ett samfund som på ett betydande sätt har bidragit till stadens kulturliv. Valfördsnämnden beslutar årligen om beviljandet och storleken av priset. Mottagaren offentliggörs på självständighetsdagens fest eller något annat högtidligt tillfälle.

Lovisa stads tjänster fungerar inskränkt under epidemin. Ärenden med stadens enheter sköts i främsta hand via telefon eller e-post. Ärenden som kräver besök sköts med tidsbokning. Stadens kundbetjäning Lovinfo betjänar sina kunder som vanligt vardagar kl. 9–16 på adressen Mariegatan 12 A, tel 019 555 555, lovinfo@loviisa.fi

*Kom ihåg god
handhygien
och säkerhets-
avstånd!*

CORONAINFO

LOVISA HÄLSOCENTRAL

Brådskande mottagning på Lovisa hälsocentral är under epidemin öppen vardagar klockan 8–18 och under epidemin även under veckoslut vid behov.

Observera att mottagningen fungerar enbart via tidsbeställning, ring alltid på förhand tfn 019 505 1300.

Patienter med förkylningssymptom och övriga symptom för luftvägsinfektioner hänvisas via telefon till en separat infektionsmottagning.

Obs! Infektionsmottagningen tar emot endast en patient åt gången, ingång via ambulansdörrarna.

HÄLSOGÅRDEN I FORSBY

Forsby hälsogård fungerar som arbetsutrymme för sådan personal inom grundtryggheten som hör till en riskgrupp. Det finns ingen klientmottagning på hälsogården. Rådgivningen och övrig icke-brådskande mottagningsverksamhet sker på Lovisa hälsocentral.

MUNHÄLSOVÅRDEN

Vid brådskande ärenden kontakta munhälsovårdens telefontjänst tfn 019 505 1340.

LABORATORIUM

HUSLAB:s provtagning i Lovisa enbart via tidsbeställning, beställ tid på numret 019 505 1550.

BESÖK PÅ ÄLDREBOENDEN

Besök på vårdhem för äldre och övriga personer inom riskgrupperna är förbjudna. Likväl är utomstående förbjudna att besöka vårdhem, hälsovårdsenheter och sjukhus. Undantag görs för kritiskt sjuka barn eller terminalvårdspatienters friska anhöriga.

PRAKTISK HJÄLP FÖR PERSONER ÖVER 70 ÅR

Om du behöver hjälp med till exempel butiksärenden, ta kontakt med seniorenas servicetjänst, SENNI vardagar kl. 8–16, tfn 040 575 3147. Du kan också skicka e-post till senni.helppi@loviisa.fi

RÅDGIVNINGSTJÄNSTERNA

Familjecentralens rådgivningstjänster (mödrarrådgivningen, barnrådgivningen och preventivrådgivningen) fungerar normalt. Obs! Kom inte till mottagningen om du har förkylningssymptom!

IDROTTSTJÄNSTERNA

Utomhusidrottsplatserna öppnades från och med den 14.5 med hänsyn till begränsningarna av sammankomster. Inomhusidrottsplatserna öppnas den 1.6.

BIBLIOTEKSTJÄNSTERNA

Biblioteken öppnar sina dörrar den 1.6. Före det finns det en möjlighet för kunderna att avhämta reserverat material i alla bibliotek i Lovisa under bibliotekens vanliga öppethållningstider. Även biblioteksbussen kör sin vanliga rutt.

Uppdaterad
information på
Lovisa stads
webbplats lovisa.fi

LIIKU & NAUTI MOTIONERA & NJUT

MYLLYJÄRVI

Myllyjärven ulkoilualue tarjoaa erämaista tunnelmaa luonnonrauhaa etsivälle retkeilijälle. Järven eteläpuoliskoa kiertää polku, joka itärannalla kulkee kivikkoisessa, rehevässä kangasmetsässä. Kunnioita lintujen pesimisrauhaa!

KVARNTRÄSKET

Kvarnträsket i Lovisa erbjuder en ödemarskarakter för den som söker lugn och ro. Runt den södra delen av sjön går en stig som går genom en stenig, frodig moskog på den östra stranden. Respektera fåglarnas häckningstid!

KALLEN KIERROS

Liljendalins metsien halki kulkeva 11,5 kilometrin pituinen Kallen kierros on monipuolinen vaellusreitti muutamalla vaativalla nousulla. Matkalla on levähdyspaikkoja ja laavu. Liikkeelle voi lähteä esimerkiksi Sävträskin hiihtoladuilta.

KALLES RUNDA

Kalles runda är 11,5 kilometer lång och går genom skogarna i Liljendal. Den är en mångsidig vandringsled med en del krävande backar. Längs leden finns rastplatser och vindskydd. Man kan starta till exempel från skidbanan i Sävträsk.

AGRICOLA-POLKU

Kolmen kilometrin mittainen reitti Pernajan kirkonkylässä kertoo Suomen kirjakielen luoja Mikael Agricolan elämästä lapsuutensa maisemissa. Näe myös Pernajan keskiaikainen harmaakivikirkko.

AGRICOLA-STIGEN

Den tre kilometer långa rutten i Pernå kyrkoby tar vandraren genom det finska skriftspråkets fader Mikael Agricolas barndomstrakter. Se även den medeltida stenkyrkan i Pernå.

MYLLYHARJUN KÄVELYREITTI

Reitti alkaa kirkon suihkulähteeltä ja jatkuu näköalatorni Kukukiven kautta Plagenin uimarannalle. Reitin varrelle sijoittuu lasten leikkipaikka. Harjulla on myös aikuisten kuntovälinepuisto, jonka vierellä on vastavalmistunut alppiruusulaakso.

LOVIISAN ULKOILUREITIT KUTSUUVAT

KUKULJÄRVEN VAELLUSREITTI

Strömforsin ruukista lähtevä Kukuljärven kahdeksankilometrinen vaellusreitti vie huikeiden maisemien ja korkeuserojen halki. Reitti on osittain vaikeakulkuinen.

SKUKULTRÄSKETS VANDRINGSLED

Från Strömfors bruk går en åtta kilometer lång vandringsled som för dig genom hisnande landskap med höjdskillnader. Leden har delvis svår terräng.

EHRENSVÄRDINPOLKU

Kahden kilometrin mittaisella Ehrensvärdin luontopolulla voit ihastella luontoa ja samalla tutustua historiaan ja linnoitusrakentamisen eri vaiheisiin. Lähtöpiste Urheilutiellä tai Ungernintiellä.

EHRENSVÄRDSSTIGEN

På den två kilometer långa vandringsleden kan du beundra naturen och bekanta dig med historien och fästningsbyggets olika skeden. Startplats antingen från Ungernvägen eller Idrottsvägen.

MUISTA VÄLIMATKA ULKONAKIN!
Koronaviruksen jatkuessa välttä ruuhkaisia levähdyspaikkoja ja muutenkin lähikontakteja myös ulkona liikkuessasi!

KOM IHÄG ATT HÅLLA AVSTÅND ÄVEN UTMOMHUS! Under coronaepidemin ska du undvika rastplatser med många människor och andra närkontakter utomhus!

KVARNÅSENS RUTT

Rutten börjar vid springbrunnen vid kyrkan och fortsätter via Kuckustenens utsiktstorn till Plagens simstrand. Längs med rutten finns en lekplats för barn. På åsen finns även ett motionsgym för vuxna bredvid den nya Rhododendronaldalen.

STIGARNA OCH VANDRINGSLEDERNA KALLAR